

Листа на идентификувани системски значајни банки – врз основа на податоците заклучно со 31.12.2020 година

Согласно со Законот за банките¹ и регулативата на Народната банка за методологијата за идентификување системски значајни банки², Народната банка еднаш годишно врши пресметки за целите на идентификување на системски значајните банки во Република Северна Македонија и за утврдување на заштитниот слој на капиталот за системски значајните банки. Согласно со закон, Народната банка ја објавува листата на идентификуваните системски значајни банки на својата интернет-страница.

Системската значајност на одделните банки е показател за нивната значајност за банкарскиот систем и економијата и не се поврзува со профилот на ризик на поединечните банки. Притоа, заштитниот слој на капиталот за системски значајните банки придонесува за натамошно зајакнување на нивната капитална позиција, со што се зголемува и нивната стабилност и отпорност на потреси, што, пак, придонесува за зајакнување на стабилноста на целокупниот банкарски систем. Според регулативата, заштитниот слој на капиталот за системски значајните банки може да изнесува од 1% до 3,5% од активата пондерирана според ризиците.

При оцената на системската значајност, Народната банка го применува квантитативниот пристап, којшто се заснова врз четири критериуми на системска значајност: големина, заменливост, поврзаност и сложеност:

Критериум на системска значајност (пондер на значајност)	Квантитативен показател (се пресметува за секоја банка, како сооднос на одделната позиција за секоја банка и истата позиција на ниво на банкарскиот систем)
Големина (25%)	Билансни и вонбилансни активности
Заменливост (25%)	Кредитната изложеност кон нефинансиските лица
	Депозити на нефинансиските лица
	Кредитна изложеност кон 20-те најголеми должници нефинансиски лица на ниво на банкарскиот систем
	Интрабанкарски платен промет
Поврзаност (25%)	Промет на меѓубанкарскиот пазар
	Промет на девизниот пазар
	Платен промет преку платните системи
Сложеност (25%)	Пласмани во и обврски кон странски финансиски институции
	Платен промет со странство

Секој критериум се состои од еден или повеќе квантитативни показатели, коишто се пресметуваат како учество на банката во вкупниот банкарски систем. Просечната

¹ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16 и 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19.

² Одлуката за методологијата за идентификување системски значајни банки („Службен весник на Република Македонија“ 26/17 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 88/21), Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за идентификување системски значајни банка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/17 и „Службен весник на Република Северна Македонија бр. 110/20).

вредност на сите критериуми на системска значајност ја претставува сумарната оцена за таа банка.

Според пресметките врз основа на податоците за 31 декември 2020 година, како системски значајни банки се идентификувани истите седум банки како и според претходната пресметка (според азбучен редослед):

- „Комерцијална банка“ АД Скопје
- „НЛБ банка“ АД Скопје
- „Охридска банка“ АД Скопје
- „ПроКредит банка“ АД Скопје
- „Стопанска банка“ АД Скопје
- „Халк банка“ АД Скопје
- „Шпаркасе банка Македонија“ АД Скопје.

Овие системски значајни банки треба, до 31 март 2022 година, да постигнат и да одржуваат стапка на заштитниот слој за системска значајност, во висина помеѓу 1% и 2,5% од активата пондерирана според ризиците.

За секоја идентификувана системски значајна банка, гувернерот на Народната банка носи одлука во која е наведена висината на заштитниот слој за системска значајност којашто системски значајната банка треба да ја одржува, со објаснување на начинот на кој е утврдена таа стапка и ја доставува оваа одлука до банката најдоцна до 30 април секоја година.

Народна банка на Република Северна Македонија